

## บทที่ 2

### ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

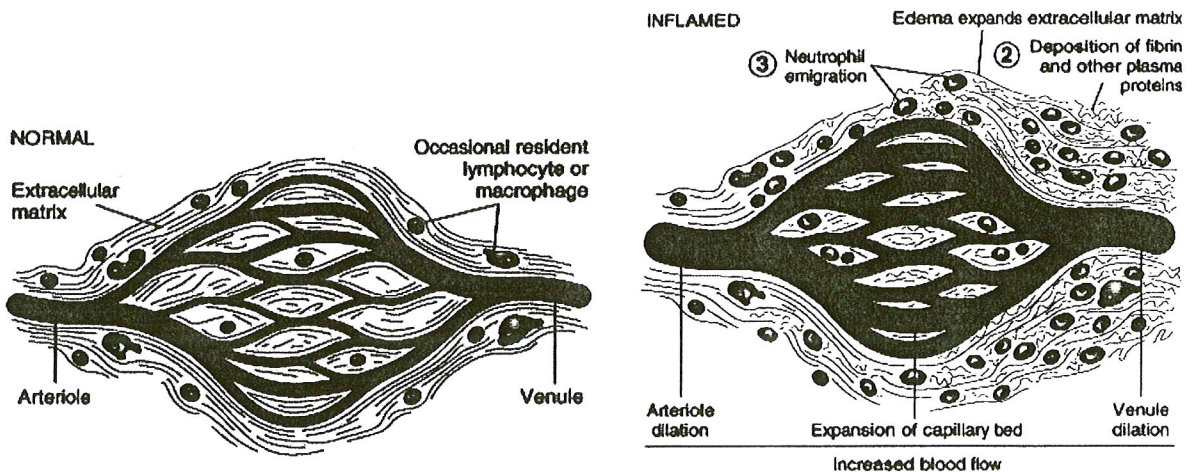
#### 2.1 ทฤษฎี

##### 2.1.1 การอักเสบ (พีรยูทช ลิทธิไชยากุล, 2551)

การอักเสบ (inflammatory) เป็นปฏิกิริยาที่ร่างกายตอบสนองต่อสิ่งที่ทำให้เนื้อเยื่อของร่างกายได้รับบาดเจ็บ เช่น เชื้อโรค การตายของเซลล์จากการขาดเลือดหรือขาดออกซิเจน กระบวนการอักเสบจัดเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันสิ่งแปลกปลอม หรือสิ่งที่จะทำให้เซลล์หรือเนื้อเยื่อของร่างกายได้รับบาดเจ็บ ผลของการอักเสบจะทำให้เกิดการกำจัดสิ่งแปลกปลอมหรือเชื้อโรคออกไปนอกจากนี้ยังกำจัดเซลล์ที่ได้รับบาดเจ็บหรือตายจากการเข้ามาของสิ่งแปลกปลอมดังกล่าว กระบวนการอักเสบเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นลำดับขั้นของการตอบสนองแบบไม่จำเพาะ ซึ่งมีอาการบวมแดง อุณหภูมิสูงขึ้น และอาการเจ็บปวดบริเวณนั้น

กระบวนการอักเสบประกอบด้วย ขั้นตอนการทำงาน 3 ประการ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงของหลอดเลือด โดยหลอดเลือดขยายตัว (vasodilation) ซึ่งการขยายตัวของหลอดเลือดนี้เป็นผลมาจากสารเคมีหลายชนิด เช่น histamine และ ไนตริกออกไซด์ เป็นต้น ทำให้เกิดการคลายตัวของกล้ามเนื้อเรียบรอบหลอดเลือด (แสดงดังรูปที่ 2-1)



รูปที่ 2-1 การไหลเวียนของเลือดในเซลล์ปกติ (ภาพซ้ายมือ) ภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงของหลอดเลือดเมื่อเซลล์มีการอักเสบหลอดเลือดจะขยายออก ทำให้หลอดเลือดที่ก่อนหน้านี้ปิดชั่วคราวเปิดออกเพื่อรองรับปริมาณเลือดที่ไหลเข้ามา เป็นผลให้ของเหลวที่อยู่ภายในหลอดเลือดไหลผ่านผนังหลอดเลือดไปยังบริเวณที่ได้รับบาดเจ็บ เพื่อกำจัดสิ่งแปลกปลอม (ภาพขวามือ) (ที่มา: พีรยูทช ลิทธิไชยากุล, 2551)

2. การเข้ามาของเซลล์เม็ดเลือดขาว เซลล์เม็ดเลือดขาวรวมตัวกันที่ผนังหลอดเลือดในเนื้อเยื่อที่ได้รับบาดเจ็บ จะแทรกผ่านผนังหลอดเลือดเข้าไปในเนื้อเยื่อ เรียกกระบวนการดังกล่าวว่า extravasation และเกิด leukocyte activation เป็นกระบวนการกระตุ้นเซลล์เม็ดเลือดขาวให้สามารถทำลายสิ่งแปลกปลอมที่เข้ามาทำความบาดเจ็บแก่เนื้อเยื่อ เช่น การสร้างสารจากกรดอะราซิโคินิก

3. ผลกระทบที่เกิดกับร่างกายทั้งระบบ (systemic effect) systemic inflammatory response syndrome (SIRS) ซึ่งเป็นผลมาจาก cytokine และสารต่างๆ ที่มีการหลั่งในระหว่างที่มีการอักเสบเกิดขึ้น โดยเฉพาะโปรสตาแกลนดิน  $E_2$  ซึ่งจะไปกระตุ้นต่อมไฮโปทาลามัส ให้ปรับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงขึ้น

**Phagocytosis** เป็นกระบวนการเก็บกินและทำลายสิ่งแปลกปลอมของเม็ดเลือดขาว แบ่งเป็นขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ

1. Recognition and attachment เป็นกระบวนการที่เซลล์เม็ดเลือดขาวเข้าจับกับเชื้อโรคหรือสิ่งแปลกปลอม โดยอาศัย receptors ที่อยู่บนผิวเซลล์เม็ดเลือดขาวจับกับสารซึ่งเป็นส่วนประกอบของผนังเซลล์เชื้อโรค กระบวนการนี้อาศัย mannose receptors และ scavenger receptors นอกจากนี้สารจำพวก opsonin ยังมีส่วนร่วมให้เซลล์เม็ดเลือดขาวจับกับเชื้อโรคได้ง่ายขึ้น

2. Engulfment เป็นกระบวนการที่เซลล์จับเชื้อโรคให้เข้ามาภายในโดยการยื่นส่วนของ ไซโทพลาสซึม เรียกว่า pseudopods เข้าโอบล้อมเชื้อโรคหรือสิ่งแปลกปลอม เกิดเป็น phagosome ให้เข้ามาในเซลล์ หลังจากนั้น phagosome จะรวมเข้ากับ lysosome เกิดเป็น phagolysosome สารจาก lysosome จึงเข้าทำลายเชื้อโรคหรือสิ่งแปลกปลอมดังกล่าวภายใน phagolysosome กระบวนการนี้ส่วนใหญ่อาศัยการทำงานของ actin ดังนั้นจึงอาศัยสารเคมีและ receptors ที่คล้ายกับกระบวนการ chemotaxis

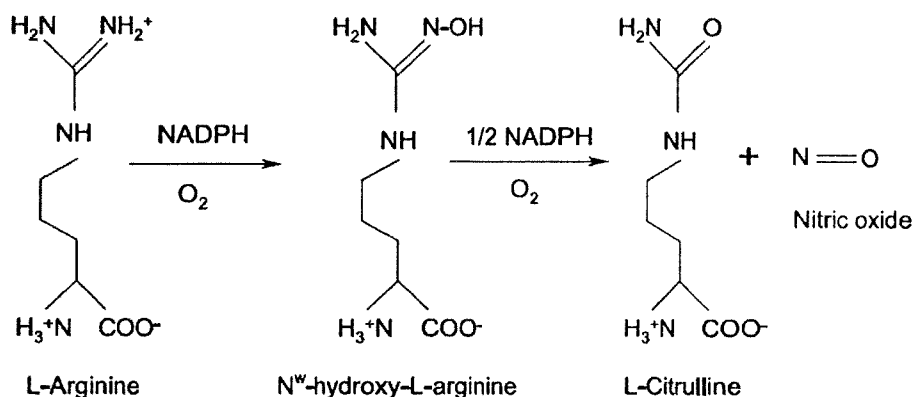
3. Killing and Degradation กระบวนการนี้อาศัยปฏิกิริยาทางเคมีซึ่งใช้ออกซิเจน (oxygen-dependent mechanism) ทำให้เกิดการสร้าง reactive oxygen species (ROS) รวมทั้ง reactive nitrogen species (RNS) เข้าทำลายเชื้อโรคหรือสิ่งแปลกปลอมภายใน phagolysosome นอกจากนี้เซลล์เม็ดเลือดขาวอาจใช้ปฏิกิริยาซึ่งไม่ต้องอาศัยออกซิเจนก็ได้ (oxygen-independent mechanism) เช่น การใช้เอนไซม์ชนิดต่างๆ หรือ bactericidal permeability increasing protein (BPI) เป็นต้น รวมทั้งสารเคมีซึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อ (chemical mediator) เช่น โปรสตาแกลนดิน และไนตริกออกไซด์

การตอบสนองต่อการอักเสบ เริ่มต้นจากปฏิกิริยาของสารเคมีตัวกลางต่างๆ มากมาย ซึ่งปฏิกิริยาหลายประการยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด ตัวกลางที่เริ่มต้นปฏิกิริยาอาจมาจากจุลินทรีย์ที่รุกรานบางชนิด เนื่องจากเนื้อเยื่อที่ถูกทำลาย บางชนิดเกิดจากระบบเอนไซม์ต่างๆ ในพลาสมา บางชนิดเป็นผลิตภัณฑ์เกิดมาจากเม็ดเลือดขาวชนิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอักเสบ (ไพศาล สิทธิกรกุล, 2548) เช่น เมื่อ แมคโครฟาจ และนิวโทรฟิล ถูกกระตุ้น จะเปลี่ยนโมเลกุลของออกซิเจนไปเป็น reactive oxygen intermediates (ROIs) ซึ่งเป็นสารออกซิไดซ์ที่รุนแรงสามารถที่จะทำลายจุลินทรีย์และเซลล์อื่นๆ ได้ ระบบที่ก่อให้เกิด primary free radical คือ ระบบ phagocyte oxidase ซึ่งเป็นเอนไซม์ที่มีหลายหน่วยย่อยรวมกันเอนไซม์ phagocyte

oxidase ซึ่งส่วนมากอยู่ใน phagolysosomal membrane ถูกเหนี่ยวนำและถูกกระตุ้นโดยสิ่งกระตุ้นต่างๆ รวมถึง IFN- $\gamma$  การทำงานของเอนไซม์ชนิดนี้จะรีดิวซ์โมเลกุลของออกซิเจนไปเป็น ROIs เช่น ซุปเปอร์ออกไซด์ แรดิคัล (super oxide radical) นอกจากนี้แมคโครฟาจยังสามารถผลิต reactive nitrogen intermediates โดยส่วนมากคือไนตริกออกไซด์ โดยการทำงานของเอนไซม์ iNOS ซึ่งเป็นเอนไซม์ที่อยู่ในไซโตซอลโดยในสภาวะปกติจะไม่มีการแสดงออกแต่จะถูกเหนี่ยวนำจากการตอบสนองต่อ LPS และผลผลิตจากจุลชีพที่เข้ามาภายในเซลล์โดยเฉพาะมีการรวมกับ IFN- $\gamma$  ภายใน phagolysosomal ไนตริกออกไซด์อาจรวมเข้ากับซุปเปอร์ออกไซด์เกิดเป็นเพอร์ออกไซด์ไนไตรท์ (peroxynitrite) ที่มีฤทธิ์รุนแรงซึ่งสามารถฆ่าจุลชีพได้ เป็นต้น (Abbas and Lichtman, 2003) การตอบสนองต่อการอักเสบบริเวณเนื้อเยื่อถูกทำลาย เศษของเซลล์จะถูกกำจัดโดยกระบวนการฟาโกไซโทซิส (phagocytosis) มีการซ่อมแซมของเนื้อเยื่อและการงอกหรือการเจริญทดแทน (regeneration) ของเนื้อเยื่อใหม่ โดยจะมีการงอกของหลอดเลือดฝอยเข้าไปยังบริเวณที่เลือดแข็งตัว และเซลล์ไฟโบรบลาสต์ (fibroblast) เดินทางเข้ามาสะสมสร้างเนื้อเยื่อเกี่ยวพันก่อให้เกิดเป็นแผล เพื่อยับยั้งการรุกรานของสิ่งแปลกปลอมเข้าสู่ร่างกาย

### 2.1.2 ไนตริกออกไซด์ (Nitric oxide, NO)

ไนตริกออกไซด์ สังเคราะห์ขึ้นจาก L-arginine และ โมเลกุลของออกซิเจน โดยการเร่งปฏิกิริยาของเอนไซม์ nitric oxide synthase (NOS; EC 1.14.13.39) โดยมีการรับอิเล็กตรอนจาก NADPH การเร่งปฏิกิริยาของเอนไซม์ NOS ต้องการโคแฟกเตอร์ ได้แก่ flavin adenine dinucleotide (FAD), flavin mononucleotide (FMN), heme, calmodulin (CaM) และ tetrahydrobiopterin (BH<sub>4</sub>) (Alderton และคณะ, 2001) ดังแสดงในรูปที่ 2-2 ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ไนตริก ออกไซด์ทำหน้าที่เสมือนตัวขยายหลอดเลือด (vascular relaxing agent) สารสื่อประสาท และ ตัวยับยั้งการจับกลุ่มของเกล็ดเลือด นอกจากนี้ ไนตริกออกไซด์ยังเกี่ยวข้องกับการทำงานของระบบภูมิคุ้มกันที่มีมาแต่กำเนิด (innate immunity) และการตอบสนองต่อการอักเสบในการกำจัดจุลชีพ แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถที่จะเหนี่ยวนำและควบคุมการตายของเซลล์ตนเองได้เช่นกัน ซึ่งเป็นการควบคุมแบบภูมิคุ้มกันแบบจำเพาะ (Coleman, 2001)



รูปที่ 2-2 ปฏิกิริยาการสังเคราะห์ไนตริกออกไซด์โดยเอนไซม์ NOS

(ที่มา: Aktan, 2004)

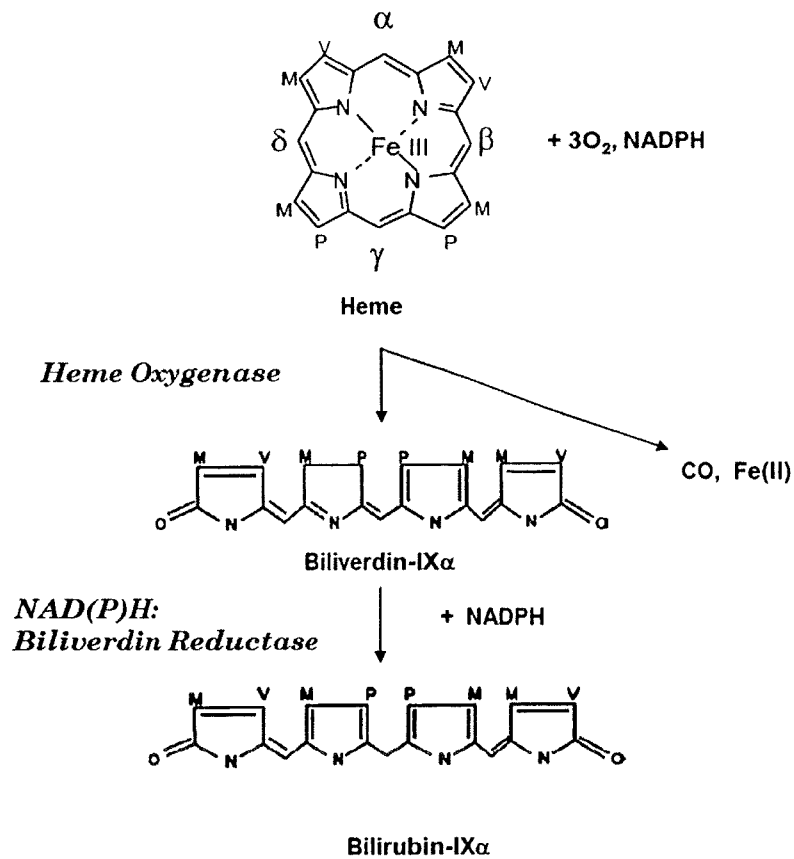
ปัจจุบันมีการค้นพบเอนไซม์ NOS จำนวน 3 ไอโซฟอร์ม ซึ่งจะมีลักษณะการทำงานที่แตกต่างกันในเนื้อเยื่อของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมแต่ละชนิด โดย 2 ไอโซฟอร์มแรก คือ neuronal NOS (nNOS) หรือ type-1 และไอโซฟอร์มที่สอง คือ endothelial NOS (eNOS) หรือ type-3 มีการแสดงออกตลอดเวลาโดยการกระตุ้นจากการเพิ่มขึ้นของ  $Ca^{2+}$  ในไซโทซอล ส่วนไอโซฟอร์มสุดท้ายไม่ถูกกระตุ้นด้วย  $Ca^{2+}$  ในไซโทซอลคือ inducible NOS (iNOS) หรือ type-2 จะมีการแสดงออกในเซลล์แมคโครฟาจ นิวโทรฟิล เซลล์ตับ และ เซลล์อื่นๆ (Alderton และคณะ, 2001) การเหนี่ยวนำให้ iNOS เกิดการแสดงออกเริ่มจาก inflammatory cytokines interferon- $\gamma$  (IFN- $\gamma$ ), interleukin-1 (IL-1) หรือ tumor necrosis factor- $\alpha$  (TNF- $\alpha$ ) รวมทั้ง lipopolysaccharide (LPS) (Geller และคณะ., 1993; Sunyer และคณะ, 1996; McMicking และคณะ, 1997; Alderton และคณะ, 2001) หน้าที่ของไนตริกออกไซด์เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำจัดสิ่งแปลกปลอม เช่น จุลชีพ แต่ถ้ามีการผลิตไนตริกออกไซด์ที่มากเกินไปเป็นสาเหตุก่อให้เกิดโรคได้หลายชนิด เช่น ภาวะช็อคจากการติดเชื้ออย่างรุนแรง โรคอัลไซเมอร์ ภาวะหลอดเลือดแข็งตัว โรคหืด และโรคไขข้อรูมาตอยด์ เป็นต้น (Wright และคณะ, 1992; Dorheim และคณะ, 1994; Guzik และคณะ, 2003; Latham และคณะ, 2005)

LPS สามารถกระตุ้นการแสดงออกของ iNOS โดย LPS จะเข้าจับที่ LPS receptor และกระตุ้นการส่งสัญญาณเพื่อกระตุ้นการทำงานของ nuclear factor-kappa B (NF-KB) ซึ่งเป็น transcription factor ที่ก่อให้เกิดการแสดงออกของ iNOS (Lowenstein และคณะ, 1993) NF-KB เป็น transcription factor ประกอบด้วยหน่วยย่อยต่างๆ ดังนี้ p50, p52, c-Rel, RelA (p65) และ RelB จำนวน 2 หน่วยในลักษณะเป็น homodimer หรือ heterodimer ในเซลล์ที่ไม่ถูกกระตุ้นพบว่า NF-KB จะอยู่ในไซโทซอล เนื่องจากถูกจับไว้ด้วยโปรตีน inhibitory protein of NF-KB (IKB) หลังจากที่เซลล์สัมผัสกับสิ่งกระตุ้น เช่น LPS จะทำให้ IKB ถูกฟอสโฟรีเลชัน ส่งผลให้ IKB ถูกสลายโดย 26S proteasome ดังนั้น NF-KB จึงเป็นอิสระและสามารถเคลื่อนเข้าสู่นิวเคลียสได้ เมื่อเข้าสู่นิวเคลียส NF-KB จะไปจับบริเวณโปรโมเตอร์ของยีนสำหรับโปรตีนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอักเสบ รวมทั้ง iNOS และเกิดการแสดงออกของยีนเหล่านั้น (Baeuerle และ Baltimore, 1996; Nishikori, 2005).

### 2.1.3 เอนไซม์ Heme oxygenase-1

เอนไซม์ heme oxygenase (HO; EC 1.14.99.3) ทำหน้าที่ในการเร่งปฏิกิริยาการสลายกลุ่มฮีมให้กลายเป็นบิลิเวอรัดิน (biliverdin) คาร์บอนไดออกไซด์ (carbon monoxide, CO) และเหล็ก (ferrous iron) ดังแสดงในรูปที่ 2-3 (Ryter และ Choi, 2009) ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมส่วนมากพบเอนไซม์ HO จำนวน 3 ไอโซฟอร์ม โดยที่ HO-2 และ HO-3 เป็นเอนไซม์ที่มีการแสดงออกตลอดเวลา (constitutively expressed form) ส่วนเอนไซม์ HO-1 เป็นโปรตีนที่เหนี่ยวนำ (inducible form) ให้มีการแสดงออกโดยความเครียดจากออกซิเดชัน กลุ่มฮีม ไนตริกออกไซด์ LPS ไซโตไคน์ ไอออนของโลหะหนัก และสิ่งเร้าต่างๆ (Terry และคณะ, 1998; Naughton และคณะ, 2002; Srisook และคณะ, 2004; Srisook และ Cha, 2005) ในเนื้อเยื่อของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมพบว่าบิลิเวอรัดินถูกเปลี่ยนเป็นบิลิรูบิน

(bilirubin) ซึ่งเป็นสารแอนติออกซิแดนซ์ (antioxidant) ที่สามารถกำจัด reactive oxygen species (ROS) และ reactive nitrogen species (RNS) (Stocker และคณะ, 1987; Kaur และคณะ, 2003) นอกจากนี้ยังมีการพบว่าบิลิรูบินสามารถยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์ และการแสดงออกของ iNOS ในเซลล์แมคโครฟาจที่ถูกกระตุ้นด้วย LPS (Wang และคณะ, 2004; Lanone และคณะ, 2005) ส่วน CO ซึ่งเป็นผลผลิตอีกตัวหนึ่งของเอนไซม์ HO-1 ยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์ในเซลล์แมคโครฟาจ และลดการอักเสบได้ในสัตว์ทดลอง โดยที่ CO สามารถจับกับกลุ่มฮีมของเอนไซม์ NOS ทำให้ไม่สามารถเร่งปฏิกิริยาการเปลี่ยน arginine เป็น citrulline และไนตริกออกไซด์ ดังนั้นการเหนี่ยวนำให้มีการแสดงออกและมีเอกติวิตีของ HO-1 ทำให้เกิดการควบคุมแบบลบกับเอนไซม์ iNOS ส่งผลให้ปริมาณของอนุมูลอิสระลดน้อยลง (Srisook และคณะ, 2006; Lanone และคณะ, 2005; Ashino และคณะ, 2008) HO-1 จึงถูกจัดเป็นเอนไซม์ที่ช่วยด้านการออกซิเดชัน (antioxidant defence enzyme)



รูปที่ 2-3 การเร่งปฏิกิริยาของ heme oxygenase  
(ที่มา : Ryter และ Choi, 2009)

## 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันมีรายงานว่า *N*-acetyl-3-*O*-methyldopamine (NAMDA) เป็นเมตาบอไลต์ของ dopamine ในระบบประสาทส่วนกลาง (CNS) ซึ่งมีรายงานว่า สามารถลดการบาดเจ็บของเซลล์ประสาท โดยยับยั้งการสังเคราะห์ของ NOS cofactor, BH<sub>4</sub> ในเซลล์ microglial BV-2 ซึ่งถูกกระตุ้นด้วย LPS โดย NAMDA จะยับยั้งเอนไซม์ GTP cyclohydrolase I ทำหน้าที่เป็นเอนไซม์ควบคุมอัตราการเร่งปฏิกิริยาของการสังเคราะห์ BH<sub>4</sub> (Cho et al., 1999) แม้ว่า NAMDA จะไม่มีพิษแต่สามารถลดการผลิตไนตริกออกไซด์ได้ที่มีความเข้มข้นสูง ต่อมา Seo และ คณะ (2005, 2008) ได้ทำการดัดแปลงโครงสร้างของอนุพันธ์ NAMDA และพบว่าอนุพันธ์บางชนิดมีความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างและฤทธิ์ในการยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์ ต่อมา Kamkla (2008) ได้ทำการสังเคราะห์อนุพันธ์ NAMDA ชนิดใหม่ จำนวน 43 สาร และพบว่าอนุพันธ์ NAMDA มีฤทธิ์ในการกำจัดอนุมูลอิสระ DPPH และมีฤทธิ์ต้านการอักเสบ (Mongkol, 2008) โดยการศึกษาในเซลล์แมคโครฟาจสายพันธุ์ RAW 264.7 ที่ถูกกระตุ้นด้วย LPS ซึ่งเป็นการจำลองสภาวะการอักเสบในระดับ *in vitro* พบว่าอนุพันธ์ NAMDA บางชนิดสามารถลดปริมาณไนตริกออกไซด์ได้ โดยไม่แสดงความเป็นพิษต่อเซลล์ และจากการศึกษาของ Kamkla (2008) พบว่าสาร BMC41 ซึ่งเป็นอนุพันธ์ NAMDA นอกจากสามารถลดการผลิตไนตริกออกไซด์แล้ว สารที่มีความเข้มข้น 100  $\mu$ M ยังสามารถเหนี่ยวนำปริมาณ mRNA ของ HO-1 ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีรายงานการสังเคราะห์สารต่างๆ ที่มีฤทธิ์ต้านอักเสบโดยสามารถยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์โดยผ่านการยับยั้งการกระตุ้น NF- $\kappa$ B โดย LPS

Tsao และคณะ (2002) ทำการสังเคราะห์สาร LCY-2-CHO [9-(2-chlorobenzyl)-9H-caebazole-3-carbaldehyde] และพบว่า LCY-2-CHO สามารถลดการผลิตไนตริกออกไซด์ได้ในลักษณะที่ขึ้นกับความเข้มข้น และยับยั้งการแสดงออกของ iNOS ที่ระดับ transcription โดยที่สารไม่ไปเร่งการสลายตัวของ mRNA ของ iNOS นอกจากนี้ สาร LCY-2-CHO สามารถการเหนี่ยวนำ iNOS promoter activity ในเซลล์แมคโครฟาจ RAW 264.7 ที่สัมผัสกับ LPS แต่ไม่มีผลต่อการสลายตัวของ IKB $\alpha$  หรือ IKB $\beta$  และแอกติวิตีของ NF- $\kappa$ B ในการจับกับดีเอ็นเอ ต่อมาภายหลังสาร LCY-2-CHO ได้ถูกรายงานว่าสามารถยับยั้งการกระตุ้น p38 MAPK ซึ่งเป็นโปรตีนในขบวนการส่งสัญญาณชีวภาพของเซลล์แมคโครฟาจ RAW 264.7 ที่สัมผัสกับ LPS แต่ไม่ผลต่อการกระตุ้น ERK และ JNK ของ MAPKs (Ho และคณะ, 2004)

สาร chroman KL-1156 หรือ 6-Hydroxy-7-methoxychroman-2-carboxylic acid phenylamide สามารถยับยั้งการสังเคราะห์ไนตริกออกไซด์ในเซลล์แมคโครฟาจ RAW 264.7 ที่สัมผัสกับ LPS และยังคงปริมาณ mRNA และโปรตีนของ iNOS กลไกในการออกฤทธิ์ต้านอักเสบของ chroman KL-1156 คือการยับยั้งการ translocation ของ NF- $\kappa$ B เข้าสู่นิวเคลียส และลดแอกติวิตีของ NF- $\kappa$ B ในการจับกับดีเอ็นเอ ในลักษณะที่ขึ้นกับความเข้มข้น ในขณะที่สาร chroman KL-1156 ไม่มีผลต่อการสลายตัวของ IKB $\alpha$  (Kim และคณะ, 2004).

ในปี 2005, Shin และคณะได้รายงานฤทธิ์ต้านอักเสบโดยสามารถยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์ของ *N*<sup>1</sup>-benzyl-4-methylbenzene-1,2-diamine (BMD) ในเซลล์แมคโครฟาจ RAW 264.7 ที่สัมผัสกับ LPS ยับยั้งการแสดงออกของ iNOS ที่ระดับ transcription และลด iNOS promoter activity นอกจากนี้ยังลดการ translocation ของ NF-KB เข้าสู่นิวเคลียส และลดแอกติวิตีของ NF-KB ในการจับกับดีเอ็นเอ แต่สาร BMD ไม่สามารถยับยั้งการกระตุ้น p38, ERK-1/2 หรือ JNK ของ MAPKs ได้

อนุพันธ์ของ chalcone ทั้งหมด 41 ชนิด ถูกสังเคราะห์และทดสอบการออกฤทธิ์ยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์ในเซลล์แมคโครฟาจ RAW 264.7 ที่ถูกสัมผัสกับ LPS พบว่า อนุพันธ์ของ chalcone สามารถออกฤทธิ์ยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์ โดยมีค่า IC<sub>50</sub> อยู่ระหว่าง 7.1 ถึง 23.1  $\mu$ M โดยที่อนุพันธ์บางตัวสามารถลดการกระตุ้น NF-KB และลดปริมาณ mRNA กับโปรตีนของ iNOS ในขณะที่อนุพันธ์บางตัวไม่สามารถลดปริมาณ mRNA กับโปรตีนของ iNOS รวมทั้งไม่สามารถลดการกระตุ้น NF-KB (Kim และคณะ, 2007)

นอกจากกลไกการยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์โดยผ่านการยับยั้งการกระตุ้น NF-KB แล้วยังมีรายงานที่แสดงถึงกลไกอีกทางหนึ่งคือ การยับยั้งเกิดโดยผลิตภัณฑ์ของเอนไซม์ HO-1 โดยผ่านการกระตุ้นการแสดงออกของ HO-1

Kwak และคณะ (2005) รายงานผลการศึกษากลไกการยับยั้งการแสดงออกของ iNOS และปริมาณไนตริกออกไซด์รวมทั้ง TNF- $\alpha$  โดย roflumilast เป็นตัวยับยั้งของ phosphodiesterase 4 (PDE4) ซึ่งใช้เป็นยาในการรักษาผู้ป่วยโรคหืด พบว่า roflumilast นี้กระตุ้นการแสดงออกของโปรตีน HO-1 ซึ่งผลของการกระตุ้นนี้ทำให้ลดการผลิตไนตริกออกไซด์ในเซลล์แมคโครฟาจ RAW 264.7 ที่กระตุ้นด้วย LPS เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของการกระตุ้นเอนไซม์ HO-1 เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ เป็นตัวที่เกี่ยวข้องกับการลดไนตริกออกไซด์

การศึกษาของ Lee และคณะ (2006) พบว่า 2',4',6' tris (methoxymethoxy) chalcone (TMMC) สามารถยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์ในเซลล์แมคโครฟาจ RAW 264.7 ที่กระตุ้นด้วย LPS นอกจากนี้ยังลดการแสดงออกของ iNOS โดยลดปริมาณ mRNA และโปรตีนของ iNOS และลดการสลายตัวของ IKB สาร TMMC สารกระตุ้นการแสดงออกของ HO-1 ทั้งในระดับ mRNA และโปรตีนฤทธิ์การยับยั้งการผลิตไนตริกออกไซด์ลดลงเมื่อให้เซลล์สัมผัสกับ zinc protoporphyrin ซึ่งเป็นตัวยับยั้งของ HO-1 หรือสัมผัสกับฮีมโกลบินซึ่งเป็นสารที่กำจัดคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าสาร TMMC กระตุ้นการแสดงออกของ HO-1 โดยการกระตุ้น p42/44 MAPK